

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, Januárius 6dikán, 1824.

Spanyol Ország.

Madridból egy levél ezeket közli Dec. 13d: „Cádizban készülöben vannak a' Szan Pablo, Szan Blas linea-hajók és három Korvetek, mellyek a' csendes tengerre vagynak rendeltetve. — Marquis Casa-Irujo néhány nap óta betegeskedik. — Semmi kétség benne, hogy a' Clerus a' Státus adóssága' kifizetése iránt tett ígértét bé ne töltené. Az Igazgatás számot is tart a' mint látszik az említett ígértre azon költsönvétel körül, mellyet néhány külföldi pénzkereskedőkkel kíván végrehajtani.“

Az Echo du Midi így ír: „Madridban az a' hír szárnyal — 's alkalmiasiat nem leszen kellemetlen a' Pyrenaemokon innen —, hogy a' Granadai nép rákasonként rohant a' város tömlézeire, 's az azokban lévő Constitutiósok közül többet megöldösött 200 embernél. Az egyenesen Granadából jött tudósítás azonban halgat ezen egész dologról, mellyet is ennél fogva költeménynek lehet tartanunk. — Don Victor Saez, az elbocsátatott első Miniszter, a' mint már említettük, azt kérte a' Királytól, engedné meg, hogy a' Tortosai Püspökséget el ne fogadja. Kivánságát a' Király meghalgotá, 's megengedé neki, hogy Toledóba mehessen, 's ottani Canonokságát újra elfoglalhassa. Don Victor Saez, a' mint hallik, még Dec. 6d. el is ment Madridból.“

A' Dec. 14dikei Restaurador nevű Ujság egy levelet közöl, mellyet Riego,

kivégeztetése előtt való nap tulajdon kezeivel írt. A' nevezett Ujság' állítása szerint a' Királynak egyenes parancsolatjából egy másolatját (fac-simile) készítették azon levélnek, mellynek foglalatja következendő: „Én Don Raphael del Riego, józan elmével 's teljes akaratomból ezenel könyilatkozatom, hogy szent vallásunknak titkaiban, mint azokat az Anyaszentegyház, mellynek kebelében kívánok meghalni, tanítja, állhatatosan hiszlek, 's hatatosan indítatván lelkiismeretemtől, minekelőtte megoszlatatnám tudokra kívánom adni mindeneknek, valakik csak nevemet ismerik, hogy megnyugodván én a' gondviselés' végzéseiben, mellynek igazságát tisztelem és imádom, úgy halok meg, hogy megismerem azon gonosz tetteket, mellyeknél fogva a' halált megérdemlettem. — Könyilatkozatom egyszersmind vélekedésemet arra nézve is, mi részt vettem az úgynevezett constitutiós systemában, a' pártosságban 's ennek szerencsétlen gyümölcseiben. A' feljebb előadott okoknál fogva valamint a' mennyei Felségnek vétkeim' elengedéséért könyörögtem és könyörgöm most is, úgy kérem még szent Vallásomnak, Királyomnak 's a' Nemzet minden népségeinek 's egyes személyeinek kegyelmét is, kiket életekben, becsületekben, és javaikban megkárosítottam, 's csedezem az Anyaszentegyház, a' királyi-szék és minden Spanyolok előtt, ne vétkeimnek, hanem inkább jelenvaló igaz előterjesztésemnek emlékezetét tartsák-meg, melly előadás külön-

ben meg nem felelhet azon buzgó ohajtásomnak, mellyel utolszor életemben, lelkeim' idvessége végett a' Spanyolok' keresztényi könyörületességekre számot tartok. — Jelenvaló nyilatkozatásomat ön magam indításomból tettem, 's ohajtom, hogy Ő Felségének Biráji tegyék közönséggé, mellyért is azt egészen tulajdon kezemmel 's Ő Felsége Actuariusának jelenlétében írtam a' királyi tömlőczben 's a' halálra ítéltettek' kápolnájában 1823 Nov. hatodik napja estvéjén nyolcz óraker." — Raphael del Riego.

Párizsi pénzkereskedő Ouvrard, a' Pyrenaeumi Armada' fő Liferánsa, Dec. 13d. fényes bált adott, mellyen a' Fővárosbeli legnevezetesebb személyek 's a' francia őrizetbeli számos Generálisok és Tisztek jelenének meg.

A' Dec. 26dikai Etoile következő spanyol tudósításokat közöl Madritből Dec. 19dikéről: A' spanyol Király — ki mennyire becsülje a' Papságot, annak jeleit kívánja adni, 's sajnálja egyszermind, hogy környülállásai meg nem engedik, hogy ezen tiszteletes Rendbeli minden személyekkel azt tehesse a' mit tenni ohajtana — a' Valenciai Érseket Catholica Isabella Rendének Nagykeresztjével, a' Tarragonai Érseket pedig 's az Orihuclai, Pamplonai, Urgeli, Ceutai, Malagai és Szolszonai Püspököket III Károly Rendének ugyancsak Nagykeresztjével méltóztatott megajándékozni.

Ő Felsége Don Antonio Vargas y Lagunát de la Constanciai Marquissá nevezte.

A' Garda' és az Armada' rendbeszedése végett a' Hadi-Ministeriumnál katonai Junta állított-fel, mellynek tagjai az Infantadó Hercege, Báró d' Eroles, Gróf d' Espagne és Gen. Major Don Pedro Bailen; Titoknoká Don Carlos de Ulman. A' katonai fő Inspectorok és Di-

rectorok törvényesen tagjai a' nevezett Juntának.

A' Király egy új Rendet állított-fel, mellynek tagjaiva lesznek mind azok valakik csak a' törvényességért, vagy a' Vallás' és Status' védelméért harczoltak. A' Rend' csillaga fejér, arannyal hímézve. Közepén veres kereszt van, 's e' felett a' királyi korona, és egybehajló palma-ágak, ezen szavakkal: El Rey a la Fidelidad.

Don Ramon d' Egueia fő Kapitány, Don Carlos Odonnel, Báró d' Eroles és Gróf d' Espagne III Károly Rendének Nagykeresztjescivé; 's Don Pedro de Echavarri de la Fidelidadí Marquissá nevezettek. — D. Vicente de Quesada, D. Pedro Grimarest és D. Gregorio Laguna Gen. Lieutenanti rangra emeltettek.

A' köz bocsánatott illető Decretumnak plánuma Dec. 16. a' Király elébe terjesztett.

Gróf Pozzo di Borgo az orosz Követ Dec. 12d. bucsúzó Audientzián volt a' Királynál 's 14d. Madritből elutazott.

Madritban közönségesen beszéltek, hogy Vargas és Huerta Urak a' Ministeriumba lépének 's Erro Úr újra megkapna a' Financz-Ministerséget.

Francia levelek ezeket közlik a' Dec. 12dikai Madriti Restauradorból: „A' királyi önnvállalkozottak' rendbeszedése gyors lépésekkel halad előre. Alava tartománya nevezetesen e' végre különös Biztosságot nevezett-ki, melly az egyes gyülekezeteknek világi és papi Előjáróit felkérte, hogy a' 20 és 50 eszt. között lévő lakosoknak neveiket foglalnak lajstromba. Ezen lajstrom szerént, mellyen a' valóságos királyi önnvállalkozottak, úgy a' még ezután leendőök is, valamint minden más polgárok fel lesznek jegyezve, kivévén a' Papokat és szegényeket, kinek kinek jövedelméhez képest fog ki vettetni az önnvállalkozottak' kiállítására meg-

kivántató adó; mellynek lefizetése különben kinek kinek szabad tetszésében áll, 's reá senki nem kényszerítetik. Rendkívül - 's önként való adózásra meghívtattatik a' Papság is."

A' volt Cortesi Igazgatás' tisztviseelőji, kik Cádizban maradának, parancsolatot vettek, hogy onnan takarodjanak, 's az Országnak más részeibe vegyék magokat.

Havannából Sept. 6dikáról hiteles tudósítások érkezének Corunnába, mellyek szerint a' pártoskodás' feje 's fő részesei elfogattattak, Proclamatiók, kokárdák és fegyverek találtatván nálók. A' tudósításokon kívül a' Kormányzó is írt levelet ezen tárgyban, 's jelentvén millyen vicézől viselék magokat seregei, 's mennyire tartják a' hadi fenytéket, ki nyilatkoztatja teljes bizodalomát arra nézve, hogy a' szigetnek nagyobb része Ő Felségének törvényes Igazgatásához a' legjobb indulattal viseltetik.

A' spanyol pártosságnak fanaticus védelmezője Moreno-Guerra nevezetű volt Deputátus Mexicóba evezett-el, hogy ottan az Insurgenseket segíténé.

Madridből Dec. 18d. indult legújabb tudósítások szerint még sem egészen bizonyos, vallyon Don Victor Saez lemondott e valósággal a' Tortosai Püspökségről, de annyi igaz hogy visszament a' Toledói Káptalanhoz. — Madridban Matallana Marquisnét várják, ki igen derék Dáma, 's Marquis Malespinával és Pater Gillel egy időben számkivetett.

Spanyol Amerika.

A' Quotidienne czimű Ujság Dec. 22d. következő tudósításokat közöl Limából Sept. elsőjéről: „A' kir. seregeknek napról napra nagyobb a' szerencséjük, 's nincsen kétségünk iránta, hogy ha a' spanyol Igazgatás meg akarja hó-

doltatni a' függetleneket, ezen szándékanak végbevitelére kevés munkájában fog kerülni. A' Royalisták csupán hajók híjával vagynak, hogy magokat a' tengerpart' mentében, nevezetesen Limában és Callaóban megfundálhassák, különben a' puskapornak, golyóbisznak, fegyvernek és pénznek nincsenek szükében. A' retenthetetlen Canterac (a' Quotidienne szerint Bordeauxi fi.) ki kevéssel ezelőtt győzedelmi pompában jött-bé ide, tanácsosnak tartá ismét idehagyni bennünket Júl. 16d. hogy magát az Ország' belsőjében újra azon helyhezetekbe vehesse, mellyekben korábban felküdött volt; hanem minekelőtte elment volna ezen Fő-városból, seregei' szükségére kívánsága szerint 1,600,000 Durót (8,400,000 Frankot) adott nekie a' városi tanács. Canterac igen meg tudta nyerni a' lakosok' tiszteletét maga iránt. Politicai vétiségeért, ő, senkit sem vett üldözőbe, sőt olly nagylelkűséggel bírt, hogy Pater Pedemonton, ama dühös Demagoguson 's a' pártos Junta' Elölülőjén sem állotta boszszúját. Minden birtok, lett légyen bár kié, egyiránt és lelkiismeretesen tiszteletben tartatott; hanem elindulásakor azt írta Gen. Canterac a' Callaói anglus Admirálisnak, hogy nem ismeretlen dolog előtte, miként adák-által született okoknál fogva anglus jobbagyoknak javaikat az Insurgensek, mindazáltal ő nem kívánta azon javakat elfoglalni; de hogy ha visszajöttével hasonló dolgok történnének, akkor ugyan majd nem fog ilyen kíméléssel bántani. Gen. Canterac minden a' pénzverésre szükséges eszközöket és bélyegeket is elvettett 's azokat Cuzcoha Vice-Király la Serna lakása' helyére vitette, hol Spanyol Ország részére a' pénzverő hivatal o' szerint újra fel fog állittatni. — Elmenvén a' Royalisták, ismét ide jövének a' Függetlenek, de éppen másként viselék ma-

gokat mint amazok. Még a' Canterac megérkezése előtt Limából kiköltözött 600-at feljúlhaladó royalista familiáknak javaitat zár alá vették, vagy inkább magok részére elfoglalák. Most az ő tyrannusi hatalmok alatt élünk; hanem ez nem sokáig fog tartani, mivel a' függetlenség' ügyét újban iszonyú csapas érte, a' mint megtetszik a' következők dőből: — „Az Insurgens-árhada Santa-Cruz' s ennek Adjutánsa Brigadéros Gamarra' vezérlések alatt, Tacua és Moquega között a' tengerparton fekvődt, beljebb nem nyomulhatván. A' Royalisták, kiker a' vitéz Gen. Major Valdes vezérel, ellenek menének. Látván a' Függetlenek, hogy meg nem felelhetnének a' Royalistáknak, ezekhez nagyrészt általmentek, a' többi pedig elszéledett; annyira, hogy a' két Vezérek magán maradtak 's nagy bajjal tudának megmenekedni.“

A' Dec. 20dikai anglus Courier egész teljességében közli azon Actát, mellynek creje szerint a' hajdani Quatimalai Királyság, Mexicótól nem függő Republicává leve, közép Amerikai egyesült tartományok nevezete alatt. A' nevezett Actában ez mondatik: „Jelenvaló nyilatkoztatás megküldetik a' spanyol, Mexicói és az egyesült Statusok Igazgatásainak, meg Granada, Costa-Rica, Chiapa és León tartományainak is.“ Utóbbi két tartományok Mexicóhoz tartozának, 's szinte úgy hívatattak meg valamint Guatimala a' Mexicóiak által, hogy küldenének Deputatusokat a' Mexico Fő-városában egybegyülekezett Congressusra. Costa-Rica tartománya, melly régenten elszakasztván a' Quatimalai Királyságtól, a' Venezuelai fő Kapitányságtól függő Terra-Fermához csatoltatott, ez idő szerint a' Columbiai Republicához tartozik, valamint az Új-Granadai Királyság is, melly

az említett Actában Granada tartományának mondatik.

Ri kél továbbá a' Courier egy új ezikkelyében a' Madriti Gaceta ellen azt igyekezvén megmutatni, hogy a' Spanyolok teljességgel semmi reménységgel sem kecsegtethetnék magokat arra nézve, hogy hajdani Amerikai birtokaikat újra elfoglalhassák. Megengedi ugyan a' Courier hogy Peruban spanyol Armada legyen, hanem azt állítja, hogy ezt az Armadát haladéknélkül meg fogja támadni Bolívar, 's liveri azon tartományokból, mellyek most még kezek között vagnak. 'S akkor akár hogy 's mint meg kell majd ismerni a' nevezett Madriti Ujságnak, hogy Spanyol Ország egy talpalattnyit sem bír többé Amerikában. — Cuba és Puerto-Ricco szigetei azonban (a' mint egy Parizsi Ujság megjegyzi) nem jutának eszébe a' Courirnak.

A' Times ezimetre viselő ugyancsak anglus Ujság ezeket beszéli: „A' Tyno nevezetű Korvettel, Oct. 18dikáig terjedő Mexicói tudósítások is érkezének hozzáuk. Ezek szerint ottan Lamotte és Schmalz nevű két Franciaiak elfogattak 's olly szoros tömlőzbe csukattak, hogy velék még feleségeik sem szállhatnak A' történet felől azt beszélik, hogy bizonyos levelezés fedeztetett-fel, mellyeket ezek az Éjszak-amerikai franciaia Követtel folytattak, 's a' mellyből megtetszik, hogy kereskedési egybeköttetések' keresésének színe alatt, political szándékot akarának ők tulajdonképen végrehajtani. Ezek' elfogattatásának következtetésében, minden Franciaiak parancsolattal vettek, hogy ezen Országtól eltkarodjanak. — A' St. Juan d' Ului spanyol Kormányzónak ellenségeskedési Vera-Cruz ellen annyira elkésérik a' Mexicói Igazgatást, hogy ez minden született Spanyolokat számkivetett, 's a' kik ezek közül Cubaba szándékoznak, azok-

nak 40 napi, a' kik Európába, 90 napi idő engedtetett dolgaiknak rendbeszedésére nézve. A' nevezett ellenségeskedéseknek legfontosabb következése azonban minden kétségen kívül, hogy a' Mexicói Igazgatás és a' Xalapai Biztosok között az alkudozások félbe szakadtak. Utóbbiak Alvaradóból Havannába evezének, a' honnan (Nov. 9d. indult tudósítások szerint) Oct. 31d. egy hat hadi és két szállító hajóból álló Expedicio indult el Admirális Laborde és Gen. Morales vezérléseik alatt (kiknek Columbiából elkello takarodniok) hogy az Uluai Kormányzónak segítségül lenne. 'S e' szerint Mexico és O-Spanyol Ország között valósággal kiütött a' háború, 's ennek könnyen az lehet legközelébbi következése, hogy a' Mexicói Congressuson, melly Oct. 31d. nyitattik meg, a' czélzott szövetséges Igazgatás helyett, középponti Igazgatás állittatik meg.

Egy Mexicói újabb levél anglus Ujságokban ezeket tartja: „Az európai Spanyolok nem csak hogy parancsolatot vettek az innen való eltakarodásra, hanem még javaik is zár alá vettetnek 's a' Status által fognak igazgattatni, mind addig míg Spanyol Ország meg nem ismeri Mexicónak függetlenségét. A' spanyol portéknak spanyol hajón való bévitelek megtiltatott; a' Vera-Cruzi kikötő mind addig zárva tartatik, míg St Juan de Ulua erőssége spanyol kézen leszen. A' 16 észteendőn feljül 's az 50-en alól lévő Mexicóiak mind fegyvert fognak Hazajok' védelmezésére, 's a' melly idegenek annak függetlensége mellett fognak harezolni, minduyajan polgári justnyernek. A' tenger-parti Armadák' Fővezére Gen. Guadaloupe-Vittoria Emanuel. Seregeinek fő hadiszállása, mellyek 6000 főből állanak 's a' Hacatolpántól Rio St. Annaig terjedő partokat védik, Puente del Reyben vagyon. Egy

másik ugyancsak 6000 emberből álló sereg Altamirától Szotto la Marinánig szalotta-meg Gen. Guerrero' vezérlése alatt a' tenger-partokat. Marquis Viriano az első tartalék-seregét vezérli, melly 4000 emberre telik 's minden nap szaporodik. A' második tartalék-sereg Gen. Cortosa alatt szédetik egybe. A' Mexicói Igazgatás minden ez idő szerint szolgálatban lévő Kartona-tiszteknek és Közlegényeknek földeket ígért a' háborúnak bévégzése után.

Nagy Britannia és Irlandia.

Gen. Mina Dec. 24d. érkezett-meg Londonba, 's az ismeretés Bowringhoz előre küldött levelében, személyére nézve minden pompás fogadtatást megtiltott.

B r a s i l i a.

Bahiában néhány békételenek pártot akarának ütni a' Császár és a' dolgoknak új menetele ellen, 's czéljoknak végrehajtására Sept. 4, 5, és 6d. napjait határozzák. 'S valósággal a' seregek között csetepatéra is került a' dolog, de a' mellynek azonban semmi utóbbi következése nem leve.

Londoni levelek így írnak Pernambucóból Oct. elsőjéről: „Paraiba tartományának Hadi-kormányzója Albuquerque a' keze alatt lévő seregekkel a' batar nélkül való Igazgatást akará újra helyre állítani, de szándékában a' Brasiliai Patrioták meggátolák, 's megölvén és megsebesítvén emberei közül ötvenet, hetvenet pedig, 's ezek között magát a' Kormányzót is elfogván (ki Rio de Janeiroba küldetett), a' többieket fegyverekből kivetkeztették. Két nap mulva újra

Magyar Ország.

helyre állott: a' csendesség. Pernambucóban sem nagy bizodalom vala a' Hadi-kormányzóhoz. Azt gyauíták, hogy Oct. 12-ikére valamin jártatá az esztét, mellyért is őtet röviden fogak 's hasonlóul Rio de Janeiróba küldék; hogy ottan vonaltatnék számadásra magaviseletére nézve. Itten minden vér ontás nélkül ment végbe a' dolog. A' köz vélekedés azt tartja; hogy Albuquerque és Almeide szoros egybeköttetésben lettek volna az Andradákkal a' volt két Miniszterrel; 's az említett, részint végrchajtott részint czélzott próbatételek, ezen egybeköttetésnek következései lettek volna.

*Jan. 3d. a' Státus-papiró-
sainak közép-árrok:*

Státus Kötetző levele 5 pCtimal Conv. P. 83 25/32; Ugyan az 2 1/2 pCtimal 41 1/33 Sorvonásos Kötésről 1820-ról C. P. — Ugyan az 1821-ről 100 f. C. P. 108 Bizonyítás 1821d. Kötésről 100 ftért C. P. — Bécs Városi Bankó Obligatiók 2 1/2 pCtimal 39 3/8; 100 for. C. P. 249 7/8 for. V. Czban. 1 Bank-Actia 931 for. C. P. Cs. Arany —

*A Gabona négy fő nemeinek árrok
általjában Dec. 22. — 27d.*

(Mérőjét garasra számlálva V. Czban.)

	Búza.	Rozs.	Árpa.	Zab.
Bécsben Dec. 23.	130	75	—	45
— Dec. 27d.	131	73	59	44
Stöckerauban Dec. 22.	115	73	—	34
Fischamenden Dec. 23. es 24.	—	65	42	35
Nagy Enzensdorfon Dec. 24.	114	76	46	32

Kőszegen, Dec. 20d. estvel 8 és 9 óra között betes; és a' Haza' javára áldozott életének 81d. esztendejében meghalt Mált. Matkovich Pál Úr, Cs. K. Udvari Tanácsos; a' Dunán túl való körületi Törvény-Tábla' Elölülője, 's az ugyan azon kerületbeli Augustai Vallást tartó Ev. Gyülekezetek' felejtetheten érdemű Fő Inspector. A' halotti beszédek tartották felette: magyarul, Fő Tiszt. Kis János Superintendens Sopronyi; németül, Scheller Gottlieb Consenior Kőszegi, Ev. Prédikátor Urak, kiknek ezen munkájik rövid időn nyomtatásban is meg fognak jelenni. A' pompás főrangú, és mind a' két valláson lévőkből álló kérészetet T. Egyházas-Rádóczi Karacsay Antal Úr, több T. N. Varmegyék' Tábla-Biraja olly díszesen elrendelte, hogy a' kísérésben mulatott meglülönbőztetett buzgóság is a' boldogultnak nagy érdemeihez volt alkalmaztva. Meghidegült tetemei a' boldogultnak az említett hónap 24d. a' halotti beszédek után a' templomból kivitetvén, szekerre tétettek, a' magyar kapuig harangok zugása között pompásan elkísértettek, 's ott a' Fő Tiszt. Fő-Pásztor Úr által megáldatván, a' boldogultnak falusi jószágára Győri Szemerébe vitettek. Nevelte a' tisztelkedést még az is, hogy noha a' Karácson' Innepei másnap következtek, még is sok T. T. Prédikátor Urak, mint a' tisztelet tárgyának mindenkor igaz tisztelőji is számosan jelen voltak a' temetésen. Nyugodjanak a' munkás életben fáradhatatlan Hazafinak porai békével!

A' Sopronvi Ev. Lyceumban számos T. Halgatók' jelenlétében ment végbe Karácsonkor; az említett Lyceum' boldogul elhalt Jöltévői' emlékezetére tartatni szokott Emlékinnap T. T. és Ns. Nagy-

Megyeri Ráics Péter Úr, a' Lyceum' nagyérdemű Rectora, és Soprony' Ev. Prédikátora' vezérlése alatt. Nagyon emelék az Innep' díszét a' perorált szép munkák, de még inkább az ezen Innepre szerzett harmóniás énekek, mellyeket a' Lyceumi Tanulóság közül némelly jó reménységű Ifjak mind bemenőre, mind kijövőre honni nyelven zengedeztek.

Rozsnyóról következő tudósítást vevénk: „A' Rozsnyói nemzeti Evang. Gymnasium napról napra nevezetesen és szemlátomást nevededik; mert minden, ki hazai nyelvünk ismeretével szűkölköd-
vén, látja annak jövődöbeli szüksége voltát, ide folyamodik, a' szülék gyermekeiket a' magyar nyelv tanulására buzdítják 's ösztönözik. Különösen kitetszik ez, az esztendői Ifjúság számából. Mostan a' Rhetorico-Poetica Classisban számláltatnak 95-ten, tavaly 66-an; a' Syntactico Prosodiaca Classisban mostan 91-en, tavaly 90-on; a' Grammatikában 105, az Elementaris Classisban 112. Ez iskolai esztendőben következőképen adatnak elő a' Tudományok: 1. Rector és Professor Farkas András Úr által: Erkölcsi Keresztyén Tudomány, Rhetoricá, Poesis, Psychologia Emperica, Mathe-sis, Római Archaeologia, Classikus Auctorok' magyarázatja, úgymint Cicero de Oratore, Cicero Beszédei, Horatius, és Virgilius Munkái mind deák nyelven, és a' deák stílusban való Gyakorlások 's De-clamatiók. 2. Professor Mispál Gergely Úr által: Magyar Ország Statisticája, Közönséges História az Elő-Időkről honni nyelven, és a' Magyar Stílusban 's De-clamatiókban való Gyakorlások, a' Rhetorico Poetica Classisban. — Ugyan a' Syntactico Prosodiacában: 1. Professor Mispál Gergely Úr, az Erkölcsi Tu-dományt deák nyelven; a' Természeti Historiának Allatok Országát, közönsé-

ges Geographiát, és Magyar Ország His-toriáját honni nyelven adja-elő, azonki-vül gyakorolja a' Számvetésben, a' szép és helyes Irásban, a' Magyar Stílusban, és Declamatiókban az Ifjúságot. 2. Rec-tor és Professor Farkas András Úr Syntaxist az ő tulajdon könyve szerint, Epistolographiát, Prosodiát tanít, és a' deák Stílusban való Gyakorlást igazgaja. — Bár valahára már minden tagja a' Hazá-nak meggyőztetné magát abban, hogy magyar nyelv' ismerete nélkül, magyar földön, hazafi módon és igazán nem él-het; úgy nem sokára, azt mondanánk: a' Magyar Haza is egyirányosan siet az Európai nemzetek között vétekedve a' nagyobb emberi tökéletességekre.“

A' Hazai Tudósítások így szöllanak Dec. 31-d: „Vas Vármegyéből írják, hogy Novemberben a' Gyöngyös patak mellett helyezettett Sz. Kereszt nevű helység-ben éjszaka kétfelőlről egyszerre tűz ta-madott, és hirtelenséggel olly erőt vett, hogy mire az emberek felébredhettek, már felették a' ház fedelek egészen leég-ték, 's így a' lakosok vagy a' házakban fúladtak, vagy kijöttökben a' tűz között szerencsétlenül megégték, úgy hogy a' mi nagyobb tűzeknél is ritkán történik, itten nyolcz személy, kik között egy anya kisdéd gyermekével, a' langok' prédajá-vá lett, többen pedig veszedelmesen tűz által megsebesedtek. — Ezen szomorú történet, a' Tudósítónak bölcs tanácslá-sa szerint, arra ébreszthetné a' falusi Előljárókat is, hogy éjjeli Vigvázókat ren-deljenek, kik az ilyen szerencsétlen ese-tekben hamar lármát üssenek, 's így a' nagyobb veszedelmeket megelőzzék.“

Könyv-jelentés.

Héber, Zsebkönyv 1824 re. Kiadta Igaz Samuel. Nyomtatta Bécsben Grund Leopold. Öt réz metszéssel, mellyek:

J e l e n t é s.

Mária Therézia festette Meitens 1743. metszette Berkowetz; Szent János, fest. Dominichino, metsz. Kovatsch; Madonna a' Gyermekekkel, fest. Titian, metsz. Jung; Magdaléna, fest. Füger, metsz. Berkowetz; Ámódó Amor, fest. Guido Reni, metsz. Poratzky; egy Vignettel, melly Világosvárat ábrázolja Prepeliczay János' rajzolatja 's Berkowetz' metszése szerint; egy tábla kézirat másolatokkal és egy Kalendáriommal; aranyozott szélű kötéssel tokban 6 ft. V. Czán árúttatik. Lehet találni Bécsben: a' kiadónál (Leopoldstadt Nro. 1.) 's Mörschner és Jasper Könyváros Uraknál (am Kohlmarkt Nro. 257.) Debreczenben: Özvegy Csáthy Györgyné Könyváros Aszszonynál; Győrben: Schwaiger; Kassán: Wiegand Otto; Pesten: Eggenberger és Müller; Pozsonyban: Landesz és Schwaiger; Szombathelyen: Zsoldos István Könyváros Uraknál. — Erdélyben: Enyeden: Doktor és Prof. Tek. Baritz János; Kolozsváron: Tek. Farkas Sándor Uraknál.

Patika - eladás.

Debreczenben, a' piacz közepén egy jó menetelű Patika eladódik folyó esztendő Április 24. napjáig, addig szabad kézen is meg lehet venni, az eladására kirendelt Exmissió' hírével. Ha valaki irás által akar tudakozódni felőle, útasítatik helybéli Prokator Fitt. Sinay Sándor Úrhoz, a' ki fog felelni környülállásosan levelére.

Minékutána az Iwoniczi és Wrocankai Lotteria, jelentvén hogy bizonyosan végre hajtatik, azzal egyszermind 1824 Febr. elsőjére határozott húzását Június 10dikéig hosszabbította volna meg, ennélfogva az én Lotteriában résztvevőknek kedves dolog leszen az arra való emlékeztetés, hogy annak első húzása, mellyben a' fő nyereség egy derék ház Prágában a' 98d. szám alatt, és a' mellyért 20,000 forint ígértetik Húzasban, a' jövő Jan. 17dikén; a' második húzása pedig, mellyben a' Wltschkowitzi szép Uradalom, vagy az éretto ígért 100,000 forint Ezüst Pénz a' fő nyereség, ugyancsak Jan. 24dikén, az Oct. 17d. történt 's a' Bécsi Ujság és annak Toldalékja, valamint a' Magyar Kurír által is köz hírré tétetett végbemenetel jelentésnél fogva, változhatatlanul és csalhatatlanul végre hajtatik.

Egy Sorsnak az ára mind a' két húzásra nazve csak 10 f. V. Cz. 'S különben is tudva lévén jelenvaló Lotteriának hasznai, nevezetesen podig az, hogy egy Sors huszonegyszer nyerhet, bővebb ajánlása annyival is inkább feleslegvaló, hogy a' még el nem adatott Sorsoknak kevés számából, mellyeknek nagy a' keletek, bizonyosan lehet reményleni, hogy még az első húzás előtt mind el fognak kelni.

Bayardi Bonnet.

Jelentés. A' melly érdemes Hazafiák Ujságunk' jártatására nézve még folyó hónap' végéig méltóztainak rendeléseket tenni, azoknak f. eszt. elején kezdve minden számokat meg fogunk küldeni mind a' Kurírból mind a' Kedveskedőből. — Pánczél Dániel és Igaz Sámuel.